104354 ـ اگر روی پاهایش مانعی باشد که از رسیدن آب جلوگیری کند و برداشتنش ممکن نباشد

سوال

از آنجایی که پوست پایم ترک دارد و لایه لایه است، گاه به پاهایم چیزهایی وارد می‌شود که نمی‌توانم آن را بیرون بیاورم. با این حال آیا وضویم باطل است؟ یک بار هم ناپاکی به پایم چسبید و توانستم مقداری از آن را بیرون بیاورم اما نتوانستم بقیه‌اش را از شکاف‌های پایم بیرون بیاورم. آیا نمازم درست است؟ [سؤال بعد:] برخی برنامه‌های موبایل هستند که اوقات نماز را یادآوری می‌کنند اما دارای حق طبع و نشر (کپی رایت) هستند، آیا کپی کردن آن جایز است؟

پاسخ مفصل

الحمدلله.

واجب است هر آنچه مانع از رسیدن آب به پوست می‌شود را برداشت، اما اگر مقدارش کم باشد مورد بخشش است، مانند چرک زیر ناخن یا در شکاف ترک‌های پا، که پس از تلاش برای شستن آن باقی می‌ماند.

مرداوی در «الإنصاف» (۱/۱۵۸) می‌گوید: «اگر زیر ناخن‌هایش چرک ناچیزی باشد که مانع از رسیدن آب به زیر آن شود، وضویش صحیح نیست. ابن عقیل می‌گوید:... و گفته شده که صحیح است و این درست است و مصنف (ابن قدامه) نیز به همین رای مایل است و شیخ تقی الدین (ابن تیمیه) نیز همین را برگزیده است. برخی گفته‌اند: این برای مواردی که به دشواری می‌توان از آن جلوگیری کرد درست است مانند کسانی که اهل صنعت و کارهای سخت از جمله کشاورزی و این امور هستند.

شیخ تقی الدین هر مانع اندکی را به همین ملحق کرده، در هر جای بدن که باشد، مانند خون و خمیر و مانند آن، و همین قول را برگزیده است».

و اگر آنچه به پوست چسبیده قابل جدا کردن نباشد و کوچک هم نباشد مورد عفو نیست، و باید مانند پانسمان روی آن مسح کنی.

شیخ ابن عثیمین ـ رحمه الله ـ می‌گوید: «اگر چیزی وجود داشته باشد که مانع از رسیدن آب شود نمی‌توان گفت که او آن عضو را شسته است اما شیخ الاسلام ـ رحمه الله ـ گفته است که چیز کم مورد عفو است به ویژه اگر شخص مبتلای به آن باشد (همیشگی باشد) و این در مورد کارگرانی که از رنگ استفاده می‌کنند صادق است زیرا بسیار پیش می‌آید که یک قطره

یا دو قطرۀ ریز روی بدنشان باشد اما یا فراموشش کنند یا فورا چیزی برای پاک کردنش نیابند و بر اساس رای شیخ الاسلام، این موارد مورد بخشش است. اما شایسته آن است که حدیث را برگیریم [یعنی حدیثی که مسلم (۲۴۳) از عمر بن الخطاب روایت کرده که مردی وضو گرفت و به اندازۀ یک ناخن را جا گذاشت، پس پیامبر صلی الله علیه وسلم متوجه آن شد و فرمود: برگرد و وضویت را نیکو بساز، پس برگشت سپس نماز گزارد] و اینکه چیزی مورد بخشش نیست ولو آنکه اندک باشد. بنابراین اگر امکانش بود که پیش از خارج شدن وقت نماز آن را برطرف کند چنین کند وگرنه بر روی آن مسح می‌کند مانند پانسمان» (الشرح الکافی).

ثانیا:

برنامه‌های موبایل اگر صاحبانش اجازۀ کپی آن را ندهند، کپی کردنش جایز نیست و قبلا در پاسخ به سؤال (95173) به این مسئله پرداخته‌ایم.

والله اعلم.